

ਰਵੀਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ

ਭੰਡਾਰੀ ਸੀ.ਜੇ.ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ

ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਉਧਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਸ਼੍ਰੀ ਹਰੀ ਚੰਦ ਅਤੇ ਧਰਮ ਚੰਦ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1957 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 248.

ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਅਰਬਨ ਰੈਂਟ ਰਿਸਟ੍ਰਿਕਸ਼ਨ ਐਕਟ (1949 ਦਾ III) - ਸੈਕਸ਼ਨ 2(e) ਅਤੇ 2(i) - ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਆਜ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣਾ-ਮਕਾਨ ਮਾਲਿਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ-ਕੀ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ, ਗਿਰਵੀ ਲੈਣ ਵਾਲਾ, ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ/ਘਰ ਵਿੱਚ ਖੁਦ ਰਹਿਣ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ/ ਕਿਰਾਇਆਨਾਮਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਜ਼ਮੀਨ/ਘਰ ਗਿਰਵੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ (ਗਿਰਵੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ) ਗਿਰਵੀ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੂਜੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ (ਪ੍ਰਤੱਖ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ) ਨਾਲ ਦੂਜੇ (ਕਿਸੇ ਹੋਰ) ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ/ਘਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ/ਘਰ -ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦਰ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਆਮਦਨ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਬਖਸ਼ੀ ਰਾਮ ਉਰਫ ਬਖਸ਼ਾ ਬਨਾਮ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ((1) 1956 P.L.R. 574), ਅਤੇ ਆਸਾ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ((2) A.I.R. 1930 Lah. 386), ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਮੰਨਿਆ; ਬੈਜਨਾਥ ਪ੍ਰਸਾਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜੰਗ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ((3) A.I.R. 1955 Pat. 357), ਤੋਂ ਅਸਹਿਮਤ ਸੀ।

1949 ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ III ਦੀ ਧਾਰਾ 15, ਉਪ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 29, 1956 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਜੈਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਮਿਤੀ 6 ਮਾਰਚ, 1957 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਲਈ, ਸ. ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ, ਰੈਂਟ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇ ਮਿਤੀ 25 ਜੁਲਾਈ, 1956 ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤਕਰਤਾ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ 6 ਮਾਰਚ, 1957 ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸਮਾਂ, ਇਮਾਰਤ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜਤ ਦੇਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ, ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣ।

ਐਨ.ਐਲ. ਵਢੇਰਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ।

ਸੀ.ਐਲ. ਲਖਨਪਾਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ।

ਫੈਸਲਾ

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ. ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

ਰਾਮ ਉਧਰ ਅਤੇ ਦੋ ਹੋਰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਸਥਿਤ ਇੱਕ ਘਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। 15 ਜੁਲਾਈ 1944 ਨੂੰ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਹਰੀ ਚੰਦ ਅਤੇ ਧਰਮ ਚੰਦ ਕੋਲ 10,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਲਈ। ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਕਬਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਆਜ ਅੱਠ ਆਨਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪ੍ਰਤੀ ਮੇਨਸੈਮ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਚੱਲੇਗਾ ਪਰ ਡਿਫਾਲਟ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ 10 ਆਨਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪ੍ਰਤੀ ਮੇਨਸੈਮ ਤੱਕ ਵਧ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸੇ ਦਿਨ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਕਿਰਾਇਆਨਾਮੇ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਹ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ 600 ਰੁਪਏ ਸਾਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਕਿਰਾਇਆ ਦੇਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਏ।

ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਉਸ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਕਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ 3 ਸਤੰਬਰ, 1953 ਨੂੰ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦੂਸਰਾ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸੇ ਮਿਤੀ ਨੂੰ, ਯਾਨੀ ਕਿ 3 ਸਤੰਬਰ, 1953 ਨੂੰ, ਗਿਰਵੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ 750 ਰੁਪਏ ਸਾਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਕਿਰਾਇਆ ਦੇਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ। 21 ਜੂਨ, 1955 ਨੂੰ, ਗਿਰਵੀ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗਿਰਵੀ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਗਿਰਵੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਕਿਰਾਇਆ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਕਿ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕਿਰਾਇਆ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸਨ। ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਏ ਹਨ।

ਸ੍ਰੀ ਵਢੇਰਾ, ਜੋ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਬੈਜਨਾਥ ਪ੍ਰਸਾਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜੰਗ ਬਹਾਦੁਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ((1) A.I.R. 1955 Pat. 357), ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਗਿਰਵੀ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਿਰਾਇਨਾਮਾ ਦੇ ਕੇ ਗਿਰਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਰਾਇਆਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਉਕਤ ਕਿਰਾਇਆ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਪੈਸੇ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਤੇ ਲਈ ਕਿਰਾਇਆ, ਕਿ ਕਿਰਾਇਨਾਮਾ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਪੈਸੇ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਿਯਮਤ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਉਪਕਰਣ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਗਿਰਵੀਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਸੀ।

ਮੈਨੂੰ ਬੜੇ ਅਫਸੋਸ ਨਾਲ ਇਕਬਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਗ੍ਹਾ/ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨ/ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਰਹਿਣ ਜਾਂ

ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ/ਕਿਰਾਇਆਨਾਮਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਗਿਰਵੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮਕਾਨ/ਜ਼ਮੀਨ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਬਣ ਗਏ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੂਜੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਗਟ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਦੇ ਅਹਾਤੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲਾ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਪਟੇ 'ਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪਟੇ 'ਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਬਖਸ਼ੀ ਰਾਮ ਉਰਫ਼ ਬਖਸ਼ਾ ਬਨਾਮ ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ ((1) 1956 P.L.R. 574)। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦਰ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਆਮਦਨੀ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਸਾ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ((2) A.I.R. 1930 Lah. 386) ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ।

ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਾਂਗਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮਕੁੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਕ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸੰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ

